

انتقاد از متهم کردن نخبگان به جاسوسی

محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور در مجمع عمومی فرهنگستان علوم با بیان اینکه دولت چهاردهم به همفکری، رایزنی و دریافت رهنمودهای اساتید برجسته فرهنگستان‌های کشور نیاز دارد، گفت: «فرهنگستان‌ها را نهادی می‌دانیم که باید مسئولیت هدایت و راهبری علمی و فناوری و ترسیم آینده علمی کشور را به عهده بگیرند.» عارف با اعلام اینکه تقریباً رابطه علمی کشور با نهادهای علمی بین‌المللی قطع شده است از ذهنیت بسته‌ای که موافق حضور اساتید دانشگاه در کنفرانس‌های خارجی نیست و اساتید شرکت‌کننده در کنفرانس‌های داخلی را جاسوس می‌داند، انتقاد کرد. عارف اصلاح نظام آموزشی کشور را حیاتی عنوان کرد و گفت: «نباید دانشگاه‌های کشور یک دبیرستان بزرگ و یا اداره کل باشند. دانشگاه یک نهاد علمی و عمومی است و دولت حق ندارد در امور دانشگاه‌ها به جز در سیاست‌گذاری و راهبردهای کلی دخالت کند و اگر دانشگاهی نتواند امور خود را اداره کند، چگونه می‌توان توقع داشت که در اداره کشور کمک کند و نگاه دولت چهاردهم اصلاح نظام آموزشی از دبستان تا بالاترین سطوح تحصیلات تکمیلی است.»

به مسائل تفرقه‌افکن ورود نکنیم

سیدقاسم قریشی، جانشین رئیس سازمان بسیج مستضعفین، در گفت‌وگو با ایلنا در رابطه با اهمیت حفظ انسجام ملی در شرایطی که تهدیدات اسرائیل همچنان ادامه دارد و تنش‌ها نیز در منطقه تمام شده است، گفت: «از ویژگی‌های برجسته کشور عزیز ما در دو دفاع مقدس جنگ تحمیلی که با پیشرانی صدام صورت گرفت و جنگ اخیر و تحمیلی آمریکایی-صهیونیستی این بود که مردم ما با انسجام و وحدت در مقابل دشمن ایستادند و اراده خود را تحمیل کردند.» وی ادامه داد: «در جنگ موسوم به ۱۲ روزه، ما شاهد بودیم که همه ارکان نظام، دولت، مجلس، قوه قضائیه و تمامی سازمان‌ها و دستگاه‌ها، پای دفاع از کشور آمدند و مهم‌تر از همه، مردم ما با وحدت کلمه و انسجام در مقابل دشمن ایستادند و به خوبی نشان دادند که از ایران عزیز کاملاً دفاع می‌کنند و همه با هم یک حرف دارند.» جانشین رئیس سازمان بسیج مستضعفین با بیان اینکه ما شاهد بودیم که حتی بسیاری از افرادی که خارج از کشور بودند و ذره‌ای غیرت ایرانی در آن‌ها وجود داشت، در مقابل حمله دشمن ایستادند، تصریح کرد: «ارمز اصلی مردم ما وحدت و انسجامی بود که با تبعیت از رهبری در مقابل دشمن می‌ایستادند. به نظر من، هرگونه سخن و هرگونه بیان از طرف هر کسی که به این انسجام و این وحدت به هر بهانه‌ای ضربه بزند، به نفع دشمن خواهد بود.» وی با اشاره به این موضوع که برخی تلاش می‌کنند در رسانه‌ها به اشکال مختلف بین مردم، بین جریانات سیاسی و بین نظام، یعنی قوای مختلف و سازمان‌های مختلف، اختلاف بیاندازند تا به هدف خود برسند، در پاسخ به این سوال که آیا در حال حاضر اقدامات دولت را در زمینه دفاع ملی مثبت ارزیابی می‌کنید، عنوان کرد: «بله؛ دولت به وظایف خود عمل کرده است، البته دولت وظایف دیگری نیز دارد یعنی وظایف دفاع مقدس با وظایف دیگری که در قبال مردم دارد یکی است و هر دو برای مردم است. دولت هم در رابطه با دفاع مقدس و هم در ارائه خدمات به مردم وظیفه خود را به خوبی انجام می‌دهد.» جانشین رئیس سازمان بسیج مستضعفین در خصوص انتقاداتی که در موضوع حجاب و عملکرد دولت در این حوزه‌ی فرهنگی مطرح شده است، بیان کرد: «به نظر من خیلی به مسائل تفرقه‌افکن ورود نکنیم و نپردازیم اما به هر حال در کشور ما یک فرهنگ دینی و یک غیرت دینی با یک سابقه چند هزار ساله حاکم است که باید همه ما به آن احترام بگذاریم و آن را حفظ کنیم.»

همچنان تشبیهت قیمت‌ها؟

ارزیابی نمایندگان درباره احتمال افزایش قیمت بنزین و تصمیم دولت در این زمینه

▼ سخنان پزشکیان از دوره انتخابات تاکنون

در همه این روزها پزشکیان بارها درباره افزایش قیمت بنزین و وضعیت مصرف و هزینه‌ها سخن گفته است، که به برخی از آن‌ها اشاره می‌کنیم:

▲ **۱۱ تیر ۱۴۰۳** پزشکیان به عنوان کاندیدای ریاست جمهوری در اولین مناظره مرحله دوم این انتخابات درباره افزایش قیمت بنزین تاکید کرد: «قبل از اینکه وارد بحث بشوم خبری از ما در رسانه‌ها در خصوص افزایش قیمت بنزین مطرح کردند؛ مردم بدانند ما بدون رضایت مردم هیچ کاری نخواهیم کرد.»

▲ **اول آبان ۱۴۰۳** پزشکیان در دفاع از لایحه بودجه ۱۴۰۴ کل کشور گفت: «اصلاح در نظام ارزی و نظام یارانه سوخت ضروری است. میزان مصرف بنزین در سال جاری، حدود ۴۰ درصد بالاتر از سال ۱۳۹۸ می‌باشد این در حالیست که رشد جمعیت و درآمد ملی، بسیار کمتر از این است. امروز هزینه تمام‌شده بنزین بدون لحاظ قیمت نفت که شامل هزینه پالایش، هزینه حمل فرآورده و هزینه جایگاه دارد؛ حدود ۸۰۰۰ تومان می‌باشد. امسال حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان و در صورت ادامه وضع موجود در سال آینده باید ۱۳۰ هزار میلیارد تومان واردات بنزین انجام شود و هر لیتر بنزین وارداتی بین ۳۰ تا ۴۰ هزار تومان هزینه دارد.»

▲ **۸ آذر ۱۴۰۳** پزشکیان در نشست خبری خود به موضوع افزایش قیمت بنزین نیز پرداخته و در بخشی از سخنانش تاکید کرد: «من از روز اول، به مردم تعهد داده‌ام که با آنها صادق باشیم... طرح این دغدغه‌ها در حوزه عمومی، به این معنا نیست که دولت اراده کرده با گران‌سازی بنزین فشار مضاعفی را روی دوش مردم و معیشت آنها وارد کند. در دولت وفاقی ملی، عهد کرده‌ایم که هیچ تصمیمی را بدون همراهی جامعه و رضایت آنها نگیریم.»

▲ **۳۰ مهر امسال** در آیین آغاز سال تحصیلی دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی و پژوهشی کشور تاکید کرد: «بنزین که ۱۵۰۰ تومان نمی‌شود. راه حل چیست؟ من می‌توانم به این سادگی فردا بنزین را ۳۰ هزار تومان کنم.»

▲ **اول آبان ۱۴۰۴** نیز رئیس‌جمهور در نشستی با فرهیختگان، فعالان اجتماعی و فرهنگی استان آذربایجان غربی گفت: «مسائل اجتماعی را نمی‌توان با تکیه بر یک تخصص یا یک فرد حل کرد... نمونه بارز این بی‌توجهی، نحوه تصمیم‌گیری در افزایش قیمت بنزین بود که بدون در نظر گرفتن جوانب متعدد، به بحران منجر شد. هیچ کس پاسخ نداد که چه کسی گفته است بنزین باید با چنین قیمتی عرضه شود. اگر قرار است در قیمت‌گذاری مداخله کنیم، نمی‌توان یک‌شبه تصمیم گرفت و از فردا آن را اجرا کرد؛ باید هزاران متغیر را سنجید، برای هر کدام برنامه داشت و سپس اقدام کرد. [...] در اداره کشور اگر تصمیمی باعث ایجاد مشکل برای مردم شود، باید مسئولانه مداخله کرد و تبعاتش را جبران نمود.»

عکس: Presidenti

اولین بار که بحث ضرورت افزایش یا اصلاح قیمت بنزین از سوی مسعود پزشکیان و چند چهره سیاسی مطرح شد، پیش از انتخابات بود. ۹ تیر ۱۴۰۳ علی عبدالعلی‌زاده، رئیس ستاد انتخاباتی پزشکیان به این موضوع در نشست خبری اشاره کرد و گفت: «ما به دلیل اضافه شدن قیمت بنزین خیلی کشته دادیم؛ به‌طوری که رهبری گفتند یک‌سری از اینها شهید هستند و پرونده‌های آنها هم در خورستان است؛ دولتی که نمی‌تواند با مردم گفت‌وگو و تعامل کند و وزیر نفت، پنجشنبه ظهر می‌گوید بنزین گران نخواهد شد اما نیمه‌شب جمعه بنزین گران شد؛ آن هم به این دلیل که مردم به خیابان نریزند مشخص است که آنها فکر می‌کردند راهی جز برخورد خشن با مردم ندارند. دولت اگر دولت تعاملی باشد به همین کارشاسان که می‌گویند بنزین باید ۵۰ هزار تومان شود، به‌مدت سه شب هر شب یک موافق و یک مخالف به تلویزیون بیایند و بنشینند و درباره گران شدن حامل‌های انرژی صحبت کنند، مردم حرف‌ها را می‌شنوند که چرا گران شود بعد بگویند چگونه گران کنیم، حالا که مردم پذیرفتند و دیدند که چاره‌ای نیست و باید گران شود، بگویند؛ دو مطلب باید در اینجا وجود داشته باشد؛ نخست اینکه، چگونه گران کنیم؟ آیا این ۵۰ هزار تومان یکباره گران شود یا اینکه طی یک سال یا دو سال گران کنیم؟ طبق این برنامه به اینجا برسیم. موضوع بعد اینکه پول افزایش قیمت بنزین را کجا می‌خواهیم ببریم، این گران شدن چه فشاری به اقشار متوسط و ضعیف خواهد آورد و برنامه جبرانی ما چیست؟ اگر این‌ها را کنار هم ردیف کنیم مردم به‌راحتی می‌آیند و می‌پذیرند و کمک می‌کنند.» این سخن عبدالعلی‌زاده به‌عنوان نقطه آغاز ورود به موضوع افزایش قیمت بنزین در میان اطرافیان پزشکیان بود و پس از آن پزشکیان رئیس‌جمهور شد.

مسعود پزشکیان
(اول آبان ۱۴۰۳):
امروز هزینه تمام‌شده بنزین بدون لحاظ قیمت نفت که شامل هزینه پالایش، هزینه حمل فرآورده و هزینه جایگاه دارد؛ حدود ۸۰۰۰ تومان می‌باشد

پریسا هاشمی

خبرنگار پارلمانی هم‌میهن

موضوع «افزایش قیمت بنزین» حالا به یکی از موضوعات داغ تبدیل شده است. البته این اولین بار نیست که در دولت چهاردهم غیرمنطقی بودن قیمت بنزین مطرح می‌شود. اینطور به نظر می‌آید که دولت درصدد افزایش قیمت بنزین است اما از عواقب آن هراس دارد و در پی آماده کردن جامعه است. شاید به همین دلیل است، مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور ۳۰ مهر امسال در آیین آغاز سال تحصیلی دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی و پژوهشی کشور تاکید کرد: «بنزین که ۱۵۰۰ تومان نمی‌شود. راه حل چیست؟ من می‌توانم به این سادگی فردا بنزین را ۳۰ هزار تومان کنم.» او افزود: «وقتی ندانی و عوامل مختلف را نبینی، تمام عوامل را نتوانی مدیریت کنی و اگر عارضه‌ای ایجاد شد برای آن درمان نداشته باشی، با مشکل مواجه می‌شوی. مسائل پیچیده اجتماعی با دستور دادن یا امر کردن حل نمی‌شود. بعد دعوا می‌شود. مسئله را باید تیمی حل کنیم.» موضوع افزایش قیمت بنزین بدلولایی دارد و به پیش از دور دوم انتخابات ریاست‌جمهوری برمی‌گردد. از آن روز تاکنون از یک طرف دولت و رئیس‌جمهور از قیمت پایین بنزین خبر می‌دهند که ناچیز است و سوبسیدهایی که به آن تعلق می‌گیرد زیاد. از سوی دیگر می‌گویند دولت بنا ندارد صبح یک جمعه مردم را با افزایش قیمت بنزین غافلگیر کند. اما سوال اصلی این است که دولت در حال آماده‌سازی جامعه برای افزایش بنزین است؟

حاکم ممکنانی سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس:

افزایش قیمت بنزین منطقی است اما در حال حاضر با آن مخالفم

یابد، توجیه اقتصادی استفاده از خودروی شخصی از بین می‌رود. در چنین شرایطی، لازم است حمل‌ونقل عمومی از بستر و زیرساخت مناسب برخوردار باشد تا مردم بتوانند به‌راحتی با وسایل عمومی نظیر مترو، اتوبوس و بی. آر. تی با هزینه‌ای معقول به محل کار خود تردد کنند. در غیر این صورت، افزایش قیمت بنزین و در پی آن افزایش هزینه حمل‌ونقل برای کارمندان به‌هیچ‌وجه مقرون به‌صرفه نخواهد بود. از سوی دیگر، دولت برای جبران این وضعیت ناچار است حقوق کارمندان را افزایش دهد و چرخه اقتصادی کشور که مانند زنجیره به هم پیوسته شده هزینه سنگین‌تری را بر دولت تحمیل می‌کند که معقول به نظر نمی‌رسد. افزایش قیمت بنزین و حمل‌ونقل موجب افزایش بهای سایر کالاها نیز می‌شود و فشار مضاعفی را بر اقشار ضعیف جامعه وارد می‌کند و امروزه مردم دیگر توان چنین فشار مضاعفی را ندارند. این موضوعات باعث شده دولت طمأنینه داشته باشد و ابتدا مقدمات و زیرساخت‌ها را فراهم کند، پس از آن تصمیم به افزایش قیمت بگیرد. در مجموع؛ شاید افزایش قیمت بنزین بر اساس قیمت تمام‌شده و مقایسه با سایر کالاها ممکن است منطقی به نظر برسد، اما به دلیل نبود زیرساخت‌های لازم و شرایط نامطلوب معیشتی مردم، در حال حاضر اقدامی معقول نیست و بنده با آن مخالفم.

▲ **برخی از نمایندگان اعلام کردند که قرار است بنزین ۳۰۰ تا ۵۰۰ درصد افزایش یابد یا ۵۵۰۰ تومان شود.** وظیفه نمایندگی چقدر اجازه انتشار این اطلاعات محرمانه و غیر محرمانه را می‌دهد؟

متأسفانه در کشور ما این ایراد وجود دارد که هر فردی به خود اجازه می‌دهد، در هر موضوعی اظهارنظر کارشناسی کند. در حالی که باید بپذیریم هر شخص صرفاً براساس تخصص و مسئولیت خود و آمار و ارقام موجود اظهار نظر نماید. نمایندگان مجلس و سایر مسئولان وقتی در مورد نه‌تنها قیمت بنزین بلکه در مورد تمام مسائل کشور حتی روابط بین‌الملل،

تناسب دارد. به‌عنوان مثال، سیستم‌هایی نظیر مترو، اتوبوس و تاکسی‌ها به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که نیازهای مردم را برطرف می‌کنند. به عبارت دیگر، در آن کشورها زیرساخت‌های لازم وجود دارد که دولت‌ها اقدام به اصلاح قیمت سوخت می‌کنند. منظور رئیس‌جمهور نیز این است که تمامی این مسائل باید مورد توجه قرار گیرد تا موجب نارضایتی عمومی و بروز مسائل دیگر نشود. یعنی افزایش قیمت بنزین مانند سال ۱۳۹۸ نباشد. در آن زمان رئیس‌جمهور وقت عذر بدتر از گناه آورد و گفت ما خبر نداشتیم، نباید اینطور عمل کرد. به هر حال، افزایش قیمت بنزین به‌صورت طبیعی منجر به افزایش قیمت اقلام و کالاها و همچنین هزینه‌های حمل‌ونقل خواهد شد. از سوی دیگر، وضعیت معیشتی مردم در شرایط کنونی به‌گونه‌ای نیست که بتوان چنین اقدامی را عملی کرد. بنابراین، ضروری است دولت با دقت کارشناسی و با طمأنینه بیشتری به این موضوع بپردازد. با وجود اینکه از نظر منطقی قیمت بنزین در کشور بسیار پایین است و نیاز به افزایش دارد، اما با توجه به شرایط اقتصادی و معیشتی موجود، بنده به عنوان نماینده مردم با اجرای این اقدام در زمان حاضر مخالف هستم.

▲ **منظور شما این است که افزایش قیمت بنزین معقول است اما شرایط آن در کشور وجود ندارد؟**

بله. در حال حاضر زیرساخت‌های لازم برای حمل‌ونقل عمومی فراهم نیست. زمانی که قیمت بنزین افزایش

برخی معتقدند افزایش قیمت بنزین یک اقدام ناگزیر است و بالاخره باید انجام گیرد و بحث سر زمان و شرایطش است. حاکم ممکنانی، سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس در گفت‌وگو با هم‌میهن به تشریح این موضوع پرداخت که در زیر می‌خوانید:

▲ **آقای پزشکیان در سخنان خود اعلام کرد که پیش از افزایش قیمت سوخت به‌ویژه بنزین باید به مواردی خاص توجه کنیم. نظرتان در رابطه با این موضوعاتی که رئیس‌جمهور به آن اشاره کرده چیست؟** رئیس‌جمهور در سفر خود به ارومیه برای چندمین بار به این موضوع اشاره و به‌صراحت اعلام کرد که قیمت یک لیتر آب از بنزین گران‌تر است. استدلال و منطق این است که قیمت بنزین باید افزایش یابد. اما در این زمینه پارامترهایی وجود دارد که لازم است همه آن‌ها مورد بررسی دقیق قرار گیرد. به‌طور کلی، افزایش قیمت بنزین از دیدگاه دولت و حتی برخی نمایندگان امری منطقی و ضروری است. اما لازم است وضعیت معیشتی مردم و مسائل جانبی ناشی از افزایش قیمت نیز در نظر گرفته شود. اقتصاد به‌صورت زنجیره است و اگر یکی از حلقه‌ها دچار افزایش قیمت شود، به‌تدریج به سایر اقلام نیز تسری پیدا می‌کند و افزایش قیمت بنزین شوکی در اقتصاد کشور ایجاد می‌کند. بنابراین دولت باید با در نظر گرفتن تمام موارد برای افزایش قیمت بنزین تصمیم بگیرد. باید بپذیریم که در اغلب کشورهای دنیا قیمت بنزین بسیار بالاتر از کشور ماست، اما درآمد مردم و سطح خدمات حمل‌ونقل عمومی در آن کشورها نیز با استانداردهای لازم